LIBRARY OF CONGRESS
WASHINGTON DC

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone:
BArclay 7-4125

РІК LXVIII. Ч. 105. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 7-го ЧЕРВНЯ 1961 — 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 7, 1961 No. 105. VOL. LXVIII.

КОМУНІСТИ — ЦЕ АГЕНТИ МОСКВИ, — ВИРІШИВ НАЙВИЩИЙ СУД ЗДА

ЧЛЕНИ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ МУСЯТЬ РЕЄСТРУВАТИСЯ В ДЕПАРТАМЕНТІ СПРАВЕДЛИВОСТИ; ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО КОМУНІСТИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УВАЖАЄТЬСЯ ЗА ДЕРЖАВНИЙ ЗЛОЧИН

Вашинґтон. — Найвищий Суд ЗДА 5-го червня вирішив, що члени Комуністичної партії є агентами чужої держави СССР і як такі вони мусітимуть реєструватися. Того самого дня Найвищий Суд ЗДА вирішив, що свідому приналежність до комуністичної організації треба уважати за злочин проти ЗДА і за неї карати. Ці рішення Найвищого Суду дадуть урядові сильну зброю в боротьбі проти Комуністичної партії та тих організацій, які належать до так званого комуністичного фронту. Найвищий Суд визнав за згідний із конституцією той пункт закону про внутрішню безпеку з 1950-го року, який вимагає, щоб організації із так званої комуністичної акції реєструвалися в департаменті справедливости. Цей пункт Найвищий Суд вирішив більшістю 5-ох до 4-ох голосів. Така сама більшість була і при вирішуванні другої справи, а саме, чи є згідним із конституцією той пункт закону Смита з 1940-го року, який уважає за злочин приналежність до Комуністичної партії, бо ця організація в своїй програмі має насильну зміну теперішньої форми уряду в цій країні. Представник Крайового Комітету Комуністичної партії назвав ці рішення Найвищого Суду ЗДА „нищівним ударом в демократію і конституцію", і заявив, що партія буде продовжувати здійснювати свою програму. Вирішені 5 червня справи були в Найвищому Суді від 11-ох років, бо комуністи постійно апелювали проти згаданих пунктів обидвох законів. За ці рішення Найвищого Суду були: Поттер, Стюарт, Фелікс Франкфуртер, Джан Маршалл Гарлен, Том С. Кларк і Чарлз Е. Віттакер. Проти були такі 4 судді Найвищого Суду: головний суддя Ірл Воррен, Гюґо Л. Блек, Вілліям О. Даґлес і Вілліям Дж. Бреннен. Вони були проти цих рішень тому, бо вважали, що вони порушують конституційні права американських громадян. Перше рішення уважає, що немає порушення конституції, коли, згідно з законом про внутрішню безпеку всі члени комуністичних організацій мусять реєструвати в генерального прокуратора прізвища своїх проводів та всіх членів як агентів, які працюють для чужого уряду, що є „контрольований світовим комуністичним рухом". Провід комуністичної партії мусітиме зголосити в генерального прокуратора всіх своїх членів в останньому році. Він мусітиме подати звіт про свої фінанси, видані і отримані в останньому році, при чому треба буде подати, звідки ці фонди походять. За не зголошення списка членів і фінансового стану грозить висока кара. Всі зголошені комуністичні групи не можуть користати з жадних податкових звільнень, всі свої поштові посилки мусять означувати таким способом: „Вислано такою і такою комуністичною організацією". Зареєстровані члени комуністичних організацій не зможуть займати урядових становищ і не зможуть діставати пашпортів на виїзд за кордон. Натуралізовані члени комуністичних організацій в останніх 5-ох роках зможуть бути позбавлені американськокого громадянства і депортовані до країн, звідки вони прибули. Про те, які комуністичні організації підпадають під цей закон, вирішує Контрольна Рада Підривної Діяльности. Найвищий Суд вирішив також, що конституційним є і закон Смита з 1940 року, який уважає, що злочином є активне членство в комуністичній організації, в програмі якої є пункти про те, що вона старається насильно змінити теперішню форму влади ЗДА. Суд матиме право судити й карати членів тих організацій за те, що вони стараються здійснити програму, яка змагає до насильної зміни влади.

Обмірковують реорганізацію НАТО, з французом, як головним командантом

Париж. — Одним із наслідків минулотижневої конференції президента Кеннеді з президентом Шарлем де Голем може стати реорганізація бльоку Північно-Атлянтійського пакту (НАТО), із значним військовим і політичним його скріпленням. Американські керівні чинники розглядають можливості збільшення збройної сили НАТО переданням до його розпорядження так званих стратегічних бомбардувальників, далекосяжних керованих ракет та атомово-підводних човнів із ракетами типу „Поляріс". Водночас плянується створення при головній кватирі НАТО політичного тіла, очолюваного американцями, який займав би у відношенні до генерального секретаря НАТО (що ним є тепер голляндець д-р Дірк Стіккер) таку позицію, як в конституційних країнах президент займає у відношенні до прем'єра. Ото ж генеральний секретар НАТО далі займався би всіма адміністраційними справами НАТО, а голова того політичного тіла був би авторитетним для керування політикою НАТО і переговорювання з керівними мужами членських держав про найважливіші політичні справи. Таким першим головою того політичного тіла мав стати Дін Ачесон. У такому випадку наступником теперішнього головного команданта збройних сил НАТО, ген. Лоріса Норстеда, мав би стати французький генерал. Вони мали б прихильніше настроїти през. де Ґоля до тісної співпраці французьких збройних сил з НАТО, а водночас новий американський керівник політики НАТО мав би вплинути на Конґрес в напрямку злагіднення закону МекМеґона про монопольне посідання атомової зброї. Дотепер всі головні команданти НАТО були американцями.



У ПОСПІХУ НА ЗУСТРІЧ. Президент Джан Ф. Кеннеді вже має опінію, що він „любить" кілька хвилин спізнятись на визначені зустрічі, але не так було в Лондоні. На фото видно, як він поспішає на зустріч з англійським прем'єром Мекмілленом в Домі Адміралїції, на яку він прийшов 10 хв. заскоро.

КЕННЕДІ І МЕКМІЛЛЕН СТВЕРДИЛИ ЗНОВУ ОДНОСТАЙНИЙ ФРОНТ

ПРЕЗИДЕНТ ЗАКІНЧИВ СВОЮ ПОДОРОЖ ПО ЕВРОПІ І ВЕРНУВСЯ ДО АМЕРИКИ

Лондон. Одноденне перебування през. Кеннеді в Лондоні було виповнене 3-годинною нарадою з прем'єром Геролдом Мекмілленом в Домі адміралїції, обідом із прем'єром, хрестинами дитини сестри пані Кеннеді та вечерою в Бюкінґгемському палаці під головуванням королеви Єлисавети II. Ці короткі відвідини през. Кеннеді і його дружини в Англії американські коментатори вважають за найбільший успіх з цілої його подорожі по Европі. Короткий офіційний комунікат стверджує, що розмова між президентом Кеннеді і прем'єром Мекмілленом, яка — до речі — простяглась на 50 хвилин поза передбачений термін — „охоплювала більші проблеми, однаково економічні як політичні, та виявила знову тісну згоду обох урядів в змаганні до спільної цілі". У тому короткому офіційному англо-американському комунікаті згадується справи економічної співпраці й експансії „в загальних інтересах однаково розвинених, як недорозвинених країн", Ляосу, атомової конференції, міжнародного роззброєння та Німеччини. Хоч за пресовими звідомленнями Мекміллен ніби різнився з Президентом у поглядах на тактику щодо Берліну, проте в комунікаті стверджено „повну згоду щодо конечности збереження прав і зобов'язань альянтських урядів в Берліні". На вечері в королеви було 50 осіб. Після вечері не було вже — у відрізненні від попередніх прецедентів в Парижі й Відні — прийняття для широкого кола запрошених гостей. Газети підкреслюють факт, що це була перша вечеря американського президента в англійського монарха від часу, коли в Бюкінґгемському палаці гостем був Вудро Вилсон 27 грудня 1918 року.

Під час коли Президент інформував англійського прем'єра про вислід своїх зустрічей з французьким президентом де Голем і Хрущовим, у Парижі державний секретар Дін Раск, у товаристві Чарльза Болена і американського амбасадора Джеймса Гейвіна, склав подібний звіт перед президентом де Голем, французьким міністром закордонних справ Кув де Мурвілем та Радою НАТО. Державний секретар дав при тому широкий перегляд сучасної міжнародної ситуації і американської політики. У зв'язку з нарадами, що їх Президент і його найближчі дорадники перевели в Европі, передбачують деякі зміни американської політики і, як на доказ на це, вказують на викликання до Вашинґтону постійного амбасадора ЗДА при НАТО колишнього секретаря летунства Томаса Фінлеттера. У тому самому часі буде у Вашинґтоні новий генеральний секретар НАТО, д-р Дірк Стіккер, що прибуде з першою офіційною візитою до американських властей. В минулий понеділок у Бонні інформував канцлера Конрада Аденауера про хід і вислід нарад Президента з Хрущовим шеф відділу европейських справ в державному департаменті, асистент секретаря Фойл Колер, який прибув до канцлерського палацу з амбасадором ЗДА Волтером Довлінґом.

Уряд плянує зменшити військові резерви на 8 дивізій

Вашинґтон. — З урядових кіл повідомляють, що плянується зменшити на 8 дивізій резерви армії і Крайової Гвардії. Тепер цих резерв є 37 дивізій: 27 дивізій резерв Крайової Гвардії і 10 дивізій резерв армії. Сподіваються, що ця пропозиція уряду натрапить на спротив в Конґресі. Резерва Гвардії має стан дещо вищий від 400.000 старшин і стрільців. Кеннеді пропонує зменшити цей стан до 360.000 старшин і стрільців. Резерви армії виносять 300.000 старшин і вояків. Уряд пропонує зменшити цей стан до 270.000, подібно, як це старався зробити попередній президент Айзенгавер, але Конґрес кілька разів відкидав цю пропозицію. Секретар оборони Роберт МекНамара сподівається, що теперішній Конґрес погодиться на цей урядовий проєкт.

Хрущов вернувся до Москви похмурий і мовчазний

Москва. — Нікіта Хрущов просто з Відня вернувся совєтським „Ільюшіном" до Москви та всупереч дотеперішньому своєму звичаєві у подібних випадках — не виголосив ніякої публічної промови. На летовищі очікували його члени уряду та партійної Президії, а також деякі закордонні дипломати, між ними американський шарже д'аффер Едвард Фрірс, якому Хрущов мовчки стиснув руку. Між приявними совєтськими „достойниками" був також Фрол Козлов, який уперше появився публічно після довгого лікування з своєї серцевої атаки. Хрущов залишився на летовищі, бо в пів години пізніше прилетів туди з візитою до Москви індонезійський президент Сукарно. Хрущов і Сукарно їхали з летовища до Москви у відкритому авті та зараз потім перевели свою першу нараду, в якій большевицький диктатор напевне говорив своєму „невтральному" гостеві про свою розмову з Кеннеді. Большевицька пропаганда продовжує інтерпретувати Віденську зустріч, як „успіх", що ніби „став добрим початком для дальших контактів і покращування міжнародних взаємин". Західні коментатори пригадують, що це привична большевицька тактика, яка розголошувала „духа Женеви", потім „духа Кемпу Дейвіда" і тепер пробує створити леґенду про „духа Відня".

Перших добровольців Корпусу Миру виберуть в половині червня

Вашинґтон. — Представник Корпусу Миру заявив, що перших добровольців до цього корпусу повідомлять про прийняття вже в половині червня. Їх виберуть із тих 3,540 добровольців, які в дні 27-го травня переходили контрольні тести. В понеділок 5-го червня мають відбувати тести студенти коледжів, які потрібні як вчителі англійської мови в тих африканських країнах, де та мова потрібна. Вибрані вже добровольці від'їдуть до праці при інженерських проєктах і при будові шляхів в Тайґайніці і в Коломбії. Треба коло 300 учителів англійської мови. У половині липня відбудеться нова серія тестів. Щоденно зголошується пересічно по 125 добровольців, які мають працювати в Африці, Азії та в Південній Америці.

Англія приготовляється до приступлення до Спільного господарського ринку

Лондон. — Відвідини президента Кеннеді в Лондоні мали на увазі поінформувати англійського прем'єра Мекміллена не тільки про хід і вислід його розмов з Хрущовим, але також про становище французького президента де Ґоля до справи приступлення Англії до Европейської Економічної Спільноти, популярно званої Спільним Господарським Ринком. До тієї економічної організації належить шість західньо-европейських континентальних держав, які внедовзі заведуть повну уніфікацію митних тариф назовні та скасування митних бар'єрів внутрі свого бльоку. Англія очолює семичленний господарський союз західньо-европейських країн, які не належать до Спільного Господарського Ринку, але острах перед митною війною між тими двома бльоками та виключенням Англії з европейського континентального ринку збуту каже англійцям думати про приступлення до того континентально-европейського економічного союзу. Однак саме де Ґоль стояв на становищі, що Англія повинна прийняти на себе всі постанови статуту тієї організації і приступити як повноправний член на базі всіх інших членів. Тим часом Англія хоче дістати ґарантію для збуту своїх хліборобських плодів і ґарантію для своїх дальших господарських взаємин з членами Коммонвелту на дотеперешній митній базі, як теж хоче дістати згоду для приступлення до Спільного Господарського Ринку також згаданих інших держав, що туди не належать. Про все це мав говорити през. Кеннеді з де Голем і Мекміллен хотів дізнатися про вислід того посередництва, що його ніби прийняв на вебе американський президент — твердить західня преса.

На Женевських конференціях не видно ніякого впливу Віденської зустрічі

Женева. — На обох Женевських конференціях — про Ляос і атомові досліди — не видно ще ніякого позитивного наслідку зустрічі президента Кеннеді і Хрущова. На конференції про Ляос совєтський віце-міністер закордонних справ Георгій Пушкін виголосив в минулий понеділок промову з дуже обережним підходом до нібито „корисного впливу на світові справи" від Віденської зустрічі. Але у відношенні до конкретної справи Ляосу, Пушкін не змінив давнішого совєтського становища, що треба говорити про те, як створити Ляос незалежною невтральною країною, а не про військове перемир'я. Американська делеґація стоїть далі на становищі, що перемир'я є необхідною передумовою політичних дебат та що Міжнародна контрольна Комісія в Ляосі мусить мати практичну змогу дійсно, а не фіктивно, контролювати тамошні відносини. Знову ж на конференції в справі припинення атомових дослідів взагалі не згадувалось на понеділковому засіданні Віденської конференції, наче б її не було, а наради про атомові досліди не вийшли з свого сліпого кута.

Генерал Діяз вбитий під час зустрічі з поліцією

Сіюдад Трихільйо. — 5-го червня повідомили зі столиці Домініканської Республіки, що там під час того, як поліція старалася заарештувати провідника змовників, що вбили генераліссимуса Рафаеля Трухільйо, прийшло до виміни стрілів і вбито генерала Хуана Томаса Діяза та Антонія де ля Мазу, який їхав із генералом. Це сталося в столиці на вулиці о год. 9:30 увечері 4-го червня. Кораблі американської фльоти в Караїбському морі патрулюють води довкола Домініканської Республіки, щоб охороняти життя 5,200 американських громадян, які живуть в цій країні. Немає пляну евакувати цих громадян, ані не передбачається висадка морської піхоти. В понеділок 5-го червня у Вашинґтоні мають представники Організації Американських Держав вирішити, чи висилати окрему комісію до Домініканської Республіки, яка ствердила б, чи там є ще і надалі така ситуація, яка загрожує мирові і безпеці Західньої Гемісфери. Генерал поручник Рафаель Трухільйо, молодший, повідомив, що заарештовано коло 60 осіб у зв'язку із вбивством його батька минулого вівторка. Противники диктатора Трухільйо в Порто Ріко говорять про терер в Домініканській Республіці і сильну партизанку біля гаїтського кордону. Син вбитого диктатора говорить про спокій в державі.

Пірсон закликає американців краще розуміти Канаду

Бостон, Масс. — Голова Канадійської Ліберальної партії Лестер Б. Пірсон, промовляючи на закінченні шкільного року в Бостонському університеті, заявив, що американці повинні краще розуміти свого північного сусіда Канаду. На думку Пірсона, коли обидві країни будуть себе добре розуміти, то це вийде в добро їм. Канадійці мають право мати іншу думку в справі інтервенції ЗДА на Кубі, але одночасно в Канаді добре розуміють ту небезпеку, яка йде з Москви, що старається використовувати соціяльну і економічну революцію на Кубі. Пірсон сказав, що акцію проти комунізму на Кубі треба вести спільно всім країнам, що належать до Організації Американських Держав, а не одній якійсь державі. Він заявив, що не можна докоряти за це Канаді, що вона не є членом Організації Американських Держав, бо багато років тому був час, що Вашинґтон і інші країни були проти того, щоб Канада стала членном цієї організації.

На Конґресі Волі в Уруґваї ухвалено резолюцію проти Кастрового імперіялізму

Монтевідео, Уруґвай. — На 4-денному Конґресі Волі і Демократії, який закінчився 4-го червня, ухвалено резолюцію, в якій закликається до об'єднаної акції проти „Кастрового-комуністичного імперіялізму". В цьому Конґресі брали участь представники 15-ох латинських американських держав. Там вирішили створити Союз Волі, головна кватира якого була б в Монтевідео, а відділи в інших столицях латинських американських держав. Цей Союз Волі має координувати протикомуністичну акцію всіх тих інституцій і партій, які ведуть спільний фронт проти „підривної комуністичної діяльности збоку тоталітарних режимів". В окремій резолюції говориться про те, що треба поліпшити життєві умови в Західній Півкулі, щоб з успіхом можна було поборювати комунізм.

Наближується кінець першої стадії процесу Айхмана

Єрусалим. — У процесі проти оскарженого у винищенні 6-ох мільйонів жидів Адольфа Айхмана в найближчу п'ятницю має закінчитись переслухування свідків, покликаних прокурутурою на доказання вини підсудного. Тоді, за ізраїльською судовою процедурою, предсідник трибуналу має запитати підсудного, чи він хоче заявитись до складених свідками зізнань. Оборонець Айхмана д-р Роберт Серванціюс твердить, що Айхман від самого початку заявив бажання зізнавати. Якщо його покликали б в характері свідка для себе самого, то його піддали б перехресним запитам прокуратора і оборонця, в противному випадку йому вільно буде зізнавати і його не будуть переслухувати. З уваги на особисту безпеку Айхмана, нароженого на атаки збоку глядачів, він зізнаватиме з своєї клітки, що її стіни зроблені з непробивальної прозорої маси. Айхман ввесь час робив собі замітки і позаписував уже багато паперу, що ним буде, мабуть, користуватись у своїх зізнаннях. В найближчу п'ятницю перервуть, мабуть, розправу до 19 червня, щоб дати змогу прокуратурі і оборонцеві впорядкувати собі матеріял, що склався з обширних зізнань свідків. В останніх днях свідки з'ясували „похід смерти" 50,000 мадярських жидів до кордону Австрії, зорганізований Айхманом, та страхітливий концентраційний табір в Майданку, де масово спалювано й тросно жидів.

● **В почоті Хрущова** під час його перебування у Відні на зустрічі з през. Кеннеді знаходилась якась „пані Шумова". Журналістам сказано тільки, що вона „кревна Хрущових". Здогадуються, що вона є невісткою Хрущових. Большевицька хвороблива манія засекречування всіх справ стосується також родинних відносин членів кремлівської кліки.

Голова еспанської держави гостро критикував Захід, зокрема ЗДА

Мадрид. — Голова еспанської держави генерал Франсіско Франко в одногодинній промові з нагоди відкриття сесії 588-членного псевдо-парляменту, зложеного з членів, насправді призначених режимом, гостро критикував „капіталізм, лібералізм і демократію", як три — на його думку — найбільші гріхи нинішнього західнього світу. Сучасну західню демократію Франко назвав „партійницькою політикою", якій він протиставив „органічну" демократію еспанського державного устрою, де насправді єдину владу має партія Фаляньґи. Безпосередньо після промови Франка еспанський „парлямент" голосуванням стоючки затвердив „Закон про інформацію", що його гостро поборювала Католицька Церква. Насправді, той закон небагато змінює у стані від 1937 року, коли-то всі публічні промови і кожне друковане слово підлягають строгій державній цензурі.

500 тракторів чекають на виміну кубинських полонених

Дітройт. — Комітет Трактори за волю повідомив кубинського прем'єра Кастра, що він готовий дати Кубі 500 тракторів в заміну за 1,214 полонених кубинських націоналістів під час висаду на той острів. Комітет заявив Кастрові, що хотів би дістати відповідь Кастра до середи 7-го червня. Комітет дістав 25,000 листів із пожертвами, яких досі не відчиняв, бо чекає на рішення кубинського диктатора. Згідно з пляном Комітету 500 тракторів мали б коштувати від $1.500-000 до $2,000.000. Ці трактори вже готові, окрема комісія фахівців вибрала такі типи тракторів, які найкраще надаються для кубинської економіки. Кастро домагався великих бульдозерів, які коштують по $40,000, так що всі 500 тракторів мають коштувати разом $20 мільйон. Комітет пропонує, щоб за кожних доставлених 100 тракторів Кастро звільняв одну п'яту частину полонених.

В АМЕРИЦІ

● **При кінці минулого тижня** сталося так, що до Ню Йорку прибули два колишні президенти Гаррі С. Труман і Двайт Д. Айзенгавер і тоді були в цьому місті одночасно аж три екс-президенти, бо екс-президент Герберт Гувер постійно живе в цьому місті. Труман розмовляв із журналістами і критикував Айзенгавера за те, що не хотів відбути пресової конференції в Ню Йорку.

● **24-го червня** Нешенел Бродкестінґ Компані надасть цікаву дебату між двома американськими і двома совєтськими журналістами, які в цій цілі прибудуть із Москви до ЗДА, на тему „Наскільки вільною повинна бути преса?" З американських журналістів виступлять пресовий секретар Білого Дому П'єр Салінґер і співробітник щоденника „Ню Йорк Таймс" Гаррісон Солісбери, а з совєтських журналістів виступатимуть шеф преси при совєтському міністерстві закордонних справ Міхаїл А. Харламов і редактор „Известий", зять Хрущова Алексєй І. Аджубей.

● **Секретар праці** Артур Дж. Ґолдберґ заявив, що федеральні уряди праці старатимуться знайти працю для тих чужих студентів, які студіюють в цій країні і під час вакацій хотіли б працювати, щоб заробити собі на життя у ЗДА. Це відноситься і до численних студентів із африканських держав.

● **Під час очищування площі** бульдозером в червні минулого року викопано амуніційну скринку, в якій було банкнотів на суму $70,000. Цю знахідку зроблено в Гіксвіллі на Лонґ Айленді, Н. Й., і досі ніхто не зголосився такий, що міг би довести, що це є його гроші. До поліції голосяться численні особи, але не можуть доказати права власности.

У СВІТІ

● **У Парижі** відбувся в минулу середу 31 травня ц. р. на летовищі летунський показ, що на ньому мали виступати також совєтський астронавт Ґаґарін і американський астронавт Шепарт. Але урядові французькі й американські чинники звернули увагу аранжерам тієї імпрези, що приявність обох астронавтів може відвернути увагу французьких мас від зустрічі президентів Кеннеді і де Голя та скерувати її виключно в сторону астронавтів. Тому запрошення до них відкликано.

● **Під час летунського показу в Парижі** сталась в минулу суботу катастрофа: американський супер - бомбардувальник, який 9 днів раніше побив світовий рекорд швидкости, пролетівши 1,302 милі впродовж одної години, запалився і розлетівся на північний схід від летовища Ле Бурже, під час виконування летунських продукцій. Він упав за 800 ярдів від одного дому. Згинули три високоякісні американські військові летуни. Тільки тому, що три члени залоги того літака, які прилетіли ним з Америки, виступали в тому самому часі на телевізії, згинули не вони, а їхні заступники. Той літак „Б-58 Гастлер", мав за собою сім міжнародних рекордів швидкости.

● **Під час візити през. Кеннеді в Парижі** появилась в газеті „Ліберте" карикатура, яка показувала ліжко, в якому було видно тільки довгий ніс президента Шарля де Голя, а над його головою в овалі всміхнене обличчя пані Жаклін Кеннеді; дружина де Голя, в нічному чіпку перелякана кликала „Чарльз!" Пані Кеннеді так сподобалась та карикатура, що її автор, артист Ескаро, подарував їй ориґінал.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сити і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Безплідна зустріч

Вислід зустрічі президента Кеннеді з Хрущовим, що відбувалася минулої суботи й неділі у Відні, тільки потвердив передбачення, що та зустріч не принесе Америці і всьому вільному світові ніякої практичної користи, а тому була зайвою витратою часу й енергії. Досить прочитати короткий, сухий і безбарвний офіційний комунікат та ще подивитися на похмурі обличчя Кеннеді і Хрущова на світлині, зробленій безпосередньо після закінчення їх розмов, щоб зрозуміти, що всі слова про „корисні розмови", про „уможливлення дальших контактів", про „добрий початок для дальших нарад" і т. д., що всі ці слова — тільки дипломатична політура, що має прикрити фіяско конференції.

За найбільший „плюс" тієї конференції західня преса вважає те, що вона не скінчилась скандалом, як минулорічна Паризька зустріч „на вершинах", і не принесла фальшивих надій та розчарувань, як попередній такий з'їзд у Женеві в 1955-му році. Дехто бачить дрібку успіху в тому, що Хрущов „потвердив" признання принципу щодо незалежности і невтральности Ляосу з урядом, що його виберуть собі ляосці, але ж той „принцип" не перешкоджав до цього часу большевикам продовжувати партизанську війну в тій країні і саботувати Женевську конференцію. Було б чудом, якби після Віденської конференції большевики змінили свою поведінку в Женеві й Ляосі. Правильніше буде, мабуть, не сподіватися ніяких чудес, а бути приготованим на продовжування Москвою дотеперішньої тактики: вдавати назверх, що вона „за мир і співіснування", ба навіть, що Віденська конференція „промостила шлях до дальших контактів", і водночас саботувати ділову міжнародну співпрацю і насильними актами поширювати свої впливи у світі.

Головною ціллю подорожі президента Кеннеді до Відня було переконати Хрущова, щоб він не перерахувався у своєму сподіванні на пасивність Заходу, якщо б захотів поставити його перед доконаним фактом підпорядкування Західнього Берліну східньонімецькій комуністичній владі. Кеннеді також буцімто переконував Хрущова, що Захід не може прийняти його, Хрущова, теорії, розгорненої в промові з 6-го січня ц. р. в якій московський диктатор виправдував намагання Фіделя Кастра експортувати кубинську революцію до інших латинських країн та большевицьку підтримку для Кастра, ляоських комуністів чи покійного Люмумби і його наслідника Гізенґи в Конґо, бо це, мовляв, „справедливі визвольні війни". Треба вичекати на докази, чи президентові Кеннеді вдалося переконати Хрущова, що такі „справедливі" підривні й аґресивні дії можуть також привести до вибуху великої війни і що тому треба їх закинути. Найкращим арґументом для Хрущова були лишаються не слова, а дії: рішучі виступи проти всяких провокацій, розрахованих саме на американську пасивність і наставлених на створювання доконаних фактів у щораз інших країнах світу.

Все ж треба привітати президента Кеннеді з поворотом із його першої подорожі до Европи і приєднатися до того західнього хору, який одностайно стверджує, що президент Кеннеді гідно репрезентував З'єдинені Держави в Парижі, Відні та Лондоні і здобув персональну перемогу, зробивши як своїми діловими нарадами в чотирьох стінах кабінетів, так і своїми публічними виступами першорядне враження. Якщо відвідини Кеннеді в Парижі й Лондоні причиняться до затіснення взаємин між трьома західніми великодержавами, то хоч подорож до Відня і була зайвою — загальний баланс першої появи Президента поза Америкою буде позитивний.

„Нагла смерть" в Совєтах

Поряд з якимись ближче невизначеними щодо розміру й обставин велетенськими катастрофами в совєтській авіяційній і ракетній ділянках, у Совєтському Союзі відбувається ціла серія „наглих смертей", що їх жертвами стають — напевно крім соток рядових авіяторів і технологів — видатні державні, військові та наукові керівники цих ділянок.

Після таємничої „наглої смерти" трьох совєтських генералів під час виконування службових обов'язків у жовтні минулого року і ще більш таємничого загину чотирьох генералів і одного полковника 17-го травня ц. р., все одного дня „у висліді авіяційної катастрофи" і „під час виконування службових обов'язків", — протягом наступних двох тижнів згинули ще два керівні діячі совєтської авіяції й усієї ракетно - сателітної ділянки з ранґою генералів.

26-го травня ц. р. „нагло помер" у невідомому місці й обставинах заступник голови Державного комітету Ради міністрів СССР у справах авіяційної техніки, генерал-майор технічної служби Макар Михайлович Лукін, один із найвидатніших спеціялістів авіяційної промисловости, як це було подано в жалобному повідомленні у „Правді" 27 травня ц. р. Народжений 1905-го року в Новочеркаську, він був членом компартії з 1928-го року і, після закінчення авіяційного інституту в 1935-му році, працював на відповідальних керівних становищах в різних галузях авіяційної індустрії, м. ін. також як заступник міністра авіяційної індустрії і керівник різних важливих відділів Держпляну СССР і Ради міністрів СССР.

Не цілий тиждень пізніше, вночі з 1 на 2 червня ц. р. „помер нагло" дійсний „бос" усієї технологічної ділянки, що має своїм призначенням передусім продукцію ракет і сателітів, теж генерал - лейтенант інженерно технічної служби, Міхаїл Васильович Хрунічев. Смерть його тим більше несподівана й сенсаційна, що помер він в силі віку, мавши всього 60 літ, і до того не цілих два місяці після того, як у зв'язку з переорганізацією всієї совєтської науки, зокрема технологічної, його призначено 8-го квітня ц. р. рішенням ЦК КПСС і Ради міністрів СССР заступником голови Ради міністрів СССР та головою „Державного комітету Ради міністрів СССР для координації науково-дослідної праці". Народжений 1901-го р. в Донбасі, М. Хрунічев став членом компартії вже в 1921 р., а з 1938 р. займав ряд керівних становищ в оборонній індустрії, особливо ж в авіяційній ділянці під час другої світової війни, добившись навіть посту міністра авіяційної індустрії. Квітневе призначення поставило його на одному з найвищих щаблів у совєтській ієрархії. Щоб не збільшувати фатального враження від довгої черги „наглих смертей" керівних діячів в авіяційній і ракетній ділянках, совєтський уряд разом із повідомленням про „наглу смерть" Хрунічева поквапився опублікувати лікарську експертизу причин його смерти, в якій стверджується, що він помер нібито внаслідок нападу стенокардії і хворів важко на артеріосклерозу ще в 1960-му році. Ствердження цілком неймовірні, коли взяти до уваги його призначення в дні 8-го квітня ц. р. на такі високі становища, як заступник голови Ради міністрів СССР і як керівник усієї науково-дослідної праці в СССР, — становища, що вимагають не тільки знання і досвіду, але й фізичного здоров'я.

„Нагла смерть" Лукіна і Хрунічева доводить, що в совєтській ракетній і сателітній ділянках відбуваються, крім страхітливих невдач і катастроф, ще й якісь внутрішні потрясення, сполучені, мабуть, з ґрунтовними чистками та ліквідаціями.

Мгр. Осип Губчак

ВІДРОДЖЕННЯ КОНСЕРВАТИЗМУ СЕРЕД АМЕРИКАНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА

Студентська молодь відігравала і відіграє значну ролю в політичному житті багатьох країн, як про це свідчать нещодавні події в Кореї, Японії й Туреччині — тож не диво, що до її настроїв і поглядів уважно приглядаються політично думаючі громадяни. Не інакше й тут, в З'єдинених Державах. І тут уважні спостерігачі життя студентської молоді завважують цікаве явище, а саме — досить різкий зворот до консерватизму.

Як відомо, від часів Рузвелта і його „Ню діл'у" професорський склад в університетах дуже полівішав і професори, різної масти соціялісти, ліберали, „пінки" - рожеві, а то й комунізуючі — навчали про неминучий занепад капіталізму і приватної власности. Продукт цього виховання — це ті політичні діячі, що — як от хіба відомий Гісс — впливали на політику по лінії „коекзистенції", що у висліді дало большевикам частину Европи, а в Азії Китай, твердячи, що китайські комуністи не є жадними комуністами, що вони лише аґрарні реформісти. Такого роду політики ще й тепер відіграють лиху ролю в американському політичному житті. Професорський склад американських університетів все ще залишається ліберальним, — за виїмком хіба університету в Іллиной, де професори дещо консервативніші. Зате серед студентства відбувається свого роду бунт проти тих лібералів. Студентська організація в Іллиной і Вісконсіні ще опанована лівими елементами, і виступи консервативних студентів на зборах зустрічали вигуками та насмішками. Також студентські авантюри в Каліфорнії були зааранжовані комуністами. Але серед більшости студентства найпопулярнішою книжкою є тепер твір провідника американського консерватизму сенатора з Арізони Ґолдвотера п. н. „Сумління консерватиста".

Соціялізм і всяке „лівацтво" перестає бути модним, і молодь дуже критично ставиться до американської політичної атмосфери. Вона зовсім не вірить, що кінець приватного підприємства неминучий, як то вчить комунізм, і комунізуючих професорів злобно називає „крек - потс'-ами", тобто „розбитими горщиками".

Ця молодь застановляється над справою податків, що руйнують малі підприємства та вбивають приватну ініціятиву, і підозріває, що може надмірне оподаткування робиться „за пляном". Консервативна молодь критично розглядає американську закордонну політику і пригадує слова Ніксона: „Коли комунізм опанує Африку й Південну Америку, тоді боротьба з ним буде вже безвиглядною".

А ситуація виглядає так, що большевицький плян реалізується краще і скоріше, ніж большевики самі сподівалися. Вони спритно підтримали африканський націоналізм, і тепер багато держав в Африці схиляється в сторону Москви. Скандал з Кубою пригнобив антикомуністичні елементи, і рапорти дипломатів з Куби дуже песимістичні. Вони думають, що за шість місяців Кастро поширить свій вплив на всю Південну Америку. Новий бразилійський президент є його симпатиком; у Венесуелі і Мехіко антиамериканські настрої дуже сильні, і навіть такій маленькій Ґватемалі, що дала кубинським антикомуністам можливість вишколу — загрожує в найближчому часі комуністичний переворот.

Такі думки серед молоді. І так донедавна найлівіші американські університети — Гарвард і Єйл були цілком опановані лівими елементами. Тепер студентську організацію в Гарварді очолює консерватист Філіпс, а в Єйлі відновлено консервативний дискусійний клюб. Студентські консервативні групи добре зорганізовані і докладно ознайомлені з політичним матеріялом, бо, щоб дискутувати з лівими, вишколеними в матеріялістичній діялектиці професорами й студентами — треба бути не в тім'я битим. Консервативні студенти вірять в тезу філософа Лока, за якою приватна власність є підставою й передумовою свободи, і твердять, що т. зв. „велфар - стейт" („опікунча держава") — це фікція, в якій кожний старається жити коштом іншого. Вагато в цьому правди, бо деякі соціялістичні держави в світі існують лише завдяки грошам і праці американського податника.

Ідеолог трудової монархії Липинський вчив, що життя націй визначають черґування і гра сил поступових і консервативних. Це виглядає парадоксально, але так воно насправді є, що чим сильніші консервативні елементи, тим здоровішими й міцнішими стають поступові елементи, бо у змагу з консерватизмом вони загартовуються і набирають державного досвіду. Таке бачимо в Америці.

Об'єктивно треба признати, що ці поступові сили, які стоять при владі від часу Рузвелта, не зважаючи на великі помилки в зовнішній політиці, — у внутрішній ділянці зробили чимало доброго для соціяльного поступу. Але тепер вже бачимо, що переріст сили тих елементів загрожує здоров'ю і рівновазі організму нації. Зокрема небезпечним є переріст сили робітничих спілок, і варто пригадати слова президента Кеннеді у передвиборчій промові про те, що доти не буде в робітничому рухові порядку, доки переважатимуть такі люди, як Гоффа (до речі приятель і співробітник Гоффи — це шікаґівський ґанґстер Ґлімко, якого судитимуть за „сполоскання" його Унії з грубих тисяч). З усіх цих причин зворот студентської молоді до консерватизму треба вважати за здоровий і відрадний прояв.

Новий голова Республіканського комітету

Вашинґтон. — Члени Республіканського Крайового Комітету 2-го червня одноголосно вибрали на голову цього Комітету конґресмена зі стейту Ню Йорк Вілліямса Е. Міллера. Він був єдиним кандидатом на пост опорожнений сенатором Трустоном Б. Мортоном, який залишив це становище, бо старатиметься про перевибір на сенаторське становище в 1962-виборах. Міллер буде працювати без заплати, як це робив і сенатор Мортон.

„КАНАДІЙСЬКІ ,ПРОҐРЕСИВНІ УКРАЇНЦІ"

Товариство культурних зв'язків з українцями за кордоном, недавно засноване в Києві з метою розбивати українську еміґрацію, влаштувало одну із своїх більших імпрез, про яку совєтська преса тепер багато пише.

Група „канадійських проґресивних українців" приїхала на візиту до СССР і на Україну зокрема. Перша частина тієї групи у складі 150 осіб прилетіла літаком до Ленінґраду під проводом голови згаданого товариства — Михайла Короля. Зараз після приїзду Король дав інтерв'ю для лінінґрадського радіо, в якому заявив, що за його групою їде ще друга у складі 300 осіб. Він розказав, з яким ентузіязмом його група оглядала Москву, і заповів скору зустріч із українцями на могилі Шевченка.

З того, що подає совєтська преса, виходить, що туристи відвідали вже Львів, Станиславів, Луцьк, Тернопіль, Хмельницький, Полтаву і Запоріжжя. Їм навіть дозволено „виїхати в райони для зустрічі з рідними і близькими".

Деякі з тих туристів давали також в обласних центрах інтерв'ю, в яких вихваляли великі зміни, що зайшли від часу їх виїзду з краю, і заявляли „що все тут робиться для блага людей . . ., що „це головна турбота радянського уряду та комуністичної партії". Все це дуже виглядає на завчену катаринку офіційної пропаґанди.

У Запоріжжі туристам показали завод „Запоріжсталь", а ввечері вони оглянули виставу „В неділю рано зілля копала . . ." Очевидно, як і всюди, давали вони інтерв'ю журналістам. Один із них вихваляв завод, мовляв, таких у Канаді немає, а інший вихваляв само місто, запевняючи, що такого міста він ні в Канаді, ні в Америці не бачив.

Всюди і при всякій нагоді канадійські „проґресисти" запевняли, що коли повернуться до Канади, то будуть ще активніше „боротися за мир і дружбу" між Канадою, а Україною зокрема.

Як і треба було сподіватися, ці відвідини використане для різних імпрез, які мали зробити враження на канадійських „проґресистів", приголомшити їх і запрягти для роботи в Київському товаристві зв'язків.

19-го травня відбулися в Києві засновуючі збори відділу Т-ва Радянський Союз-Канада. Головою відділу обрано поета Любомира Дмитерка. У зборах взяли участь також канадійські туристи, а від їх імені на зборах промовляла Марія Скрипник.

21-го травня відбувся великий мітинґ на могилі Шевченка в Каневі, присвячений сторіччю з дня смерти Шевченка. На мітинґу промовляв Щербицький, голова Ради Міністрів УССР і інші, а від канадійських „проґресистів" — Король.

Все це панькання з „проґресистами" на те, щоб вони, вернувшись до Канади, робили потрібну большевикам роботу, а також щоб зацитькати обурення людей в Україні, які живуть в злиднях. Для цього м. ін. вчать туристів, щоб вони вихваляли Совєтський Союз, мовляв, „у вас все є і навіть не платять за лікування".

Одначе, люди в Україні не такі вже несвідомі, щоб не подумати над тим, як то мусить бути „зле" у тій Канаді нашим канадійцям, коли вони і свої фарми мають, і такі гроші заробляють, що можуть літаком прилетіти на Україну і тут подорожувати. А може то фінансує совєтська влада? — думає не один з підсовєтських українців.

Не можуть також не подумати підсовєтські українці, чому ті канадійські гості, які так вихваляють стан в Україні, не хочуть залишитися в тій Україні на постійно.

З одного боку не є зле, що „проґресисти" з Канади відвідують Україну. Напевно після тих відвідин не один з них прозріє. Інша справа це робота тих затятих „проґресистів", яку вони будуть вести в Канаді після повороту.

Очевидно, навіть коли вони й говорили із своїми рідними та близькими, що мають „щастя" бути колгоспниками, й мали нагоду бачити або чути від них про ті злидні, в яких їм приходиться жити, то вони, ті туристи з Канади, про це не будуть говорити, хоч би дехто з них і мав совість, бо ж цим вони відразу поставили б у небезпеку своїх близьких в Україні.

І тому українці в Канаді мусять присвятити спеціяльну увагу і протидіяти акції „проґресистів". Для цього є безліч арґументів, треба їх тільки вміло використати.

З цього першого, на більшу скалю, кроку київських „приятелів" української еміґрації можна вже бачити, якими дорогами йтиме дальший наступ на еміґрацію. абв

Президент проєктує зорганізувати Аґенцію Міжнародного Розвитку

Вашинґтон. — Президент Кеннеді 26-го травня вислав листа до спікера Палати Репрезентантів Сема Рейбирна і віце-президента Линдона Б. Джансона, в яких вилвив плян об'єднати справу закордонної допомоги в одній урядовій аґенції, яка була б при державному департаменті, і яку очолював би окремий адміністратор в ранзі підсекретаря. Ця аґенція мала б називатися Аґенцією Міжнародного Розвитку. Вона обняла б ту працю, яку досі виконували Міжнародна Адміністрація Співпраці і Розвитковий і Позичковий Фонд. Вона не мала б нічого спільного з Корпусом Миру і з Програмою Харчі для Миру. Департамент рільництва і надалі сам продавав би надвишку харчових продуктів, яка є в урядових складах, згідно з політикою державного департаменту. Також Президент заявив, що він проєктує, щоб державна скарбниця в найближчих п'ятьох роках позичила на закордонну допомогу $ 7,300,-000,000. Крім цього на найближчий фінансовий рік Президент проєктує признати на допомогу закордонові $ 4,806-000,000; з цього $ 1,885,000,-000 мало б іти на військову допомогу, а $ 2,921,000,000 на економічну. Військову допомогу Кеннеді збільшив на $ 285 мільйонів в порівнянні з тією сумою, якої вимагав у березні.

● Командування американською морською базою в Шотляндії зажадало від англійських властей, щоб вони краще забезпечили спокій на базі підводно-атомових човнів в Голі Лоч, що її раз-у-раз напастують англійські пацифісти своїми дітвацькими демонстраціями.

ВРАЖЕННЯ З УКРАЇНИ

(сдо) — Католицький тижневик „Ескью" в Буенос Айресі видрукував допис із Ню Йорку одного із 70 католицьких студентів, які відвідали в квітні цього року СССР, зокрема Україну. Деякі з них — студенти єзуїтського університету в Фордгемі, інші з коледжу в Мерімавнті або Ню Рошеллі. Дописувач — Хозе Курран — зазначає, що в Києві вони відвідали „гарний собор св. Володимира. Церква була переповнена, бо то була Великодня ніч. Проте, не всі присутні були християнами: були поміж ними сотки комуністичних аґітаторів. Служба Божа почалася о год. 11:30 серед страшного розгардіяшу, що не давав можливости слухати хору, а тим менше — чути те, що говорив священик. В одній частині церкви, сформувавшись компактною групою, галасували сотки молодиків. Потім прибули ще інші, зорганізовані в окремі відділи і ніби готові до бою. Я вираховую, що було там тієї ночі не менше як тисяча хлопців, що зібралися на наказ партії.

Нараз почувся вигук: „комсомольці, до мене!" — і те, що після того сталося, тяжко описати: це були страшні, кошмарні хвилини. В церкві, де не можна було ворухнути й рукою, комсомольці почали пробиватися з різних сторін, розштовхуючи людей, б'ючи немилосердно старих жінок і навіть грабуючи те, що трапилось під рукою.

Перед тим у Львові, давньому місті, що перше належало до Польщі, а тепер належить до совєтської України, наші провідники вважали за потрібне показати нам пам'ятник, поставлений російським воякам, що впали в бою за Львів. Ми ж, зі свого боку, оглянули занедбане кладовище, на якому поховано польських вояків та інших союзних солдатів, що загинули в першій світовій війні. Надгробні плити тут вкриті болотом і позначені кулями; трава росте по всіх-усюдах, і скрізь видно сміття, порожні пушки від консервів тощо.

У Львові, як і в Києві, ми бачили багатьох жінок, що, проходячи повз давню церкву, хрестилися, деякі навіть цілували фасаду. І хоч одну церкву обернули на музей, люди приходять до неї, щоб помолитися. (Мова, мабуть, про Печерську Лавру — сдо).

. . . В церквах, які ми відвідували, вірні дивилися на нас байдуже, або навіть із побоюванням, залежно від того, чи приймали нас за простих туристів, чи молодих комуністів. Проте, коли помічали, що ми побожно хрестилися, зараз же ставилися до нас дуже приязно, що навіть набирало іноді апотеозного характеру, коли нам щастило дати їм який образок . . ."

ІДУЧИ ЛІСОМ

Завітала тиша до діброви.
Гріються обвітрені дубки.
Линуть пахощі міцні смолові,
Розімліли сосни-близнюки.

У берез не шелестять
листочки,
Не тремтить полущена кора.
Тиша із затінених куточків
В очі перехожим загляда.

Ліс довкола,
мов м'яка колиска,
Стільки в ньому
ласки й теплоти.
Із села до міста
зовсім близько —
Лісом швидко можу я дійти.

Слух мій тиша
запашна голубить.
Переходжу легко я свій путь.
Та мені думки
про тебе, любий,
Спокою й хвилини не дають.

ВАЛЕНТИНА ТКАЧЕНКО

С. Риндик

СНОВИДА

(Історія одної ночі)

(1)

Я сам не був свідком цієї історії. Знаю її з поголосок, що в свій час ходили по Смілі, особливо з оповідання одного тамошнього знайомого, що завсіди говорив правду, а фантазував тільки тоді, коли правда була не цікава.

— Ти не Казимир, а Сказимир! — дорікала Загурська своєму чоловікові, що любив залицятися на чужих молодиць та дівиць.

Загурський був добродушний, мав веселу вдачу і не ображався. На жінчині докори відповідав невинними усмішками або легкими жартами. А коли жінка говорила багато, намагався загамувати її мову якимнебудь співом, найчастіше з польського фолкльору, як неприкмом оцей

„Покохала Кася
З цалей души Яся:
Сподобало єй, єєи
Кулечко од паса" —

і десять разів „ой дана!"

Загурський співав, що перше прийшло на язик, бо його жінка все одно малощо з того розуміла. Це була смілянка з діда-прадіда, козацького чи гайдамацького роду, а Загурського принесла до Сміли залізниця, де він служив за машиніста. Зустрілися, коли були ще молоді і не мали найменшої охоти заглядати одне одному в пашпорт, а дивилися виключно на очі, брови, вуса, кучерявий чуб тощо. Дівчина ні разу не спитала хлопця, якого він роду й племені та якої віри, чи Великий Піст починає зараз же від понеділка, чи від середи. Ні вона, ні батьки такими подробицями не цікавились. Для батьків було досить, що жених не пустосвист, а машиніст, а для неї, що був гарний: стрункий, високий, ясноокий і жвавий. І вони побрались.

Їхнє подружнє життя якийсь час проходило в чарах кохання. Перша дитина поклала цьому край. Хлопчик був, на думку мами, неймовірно гарний, і вона захопилася дитиною і перестала упадати коло чоловіка. Перестала бути любкою, а стала матір'ю, але такою, що віддала дитині все своє серце. День і ніч чипіла над нею, задивлялася на її вроду, прислухалася до її дихання і цілувала ручки - ніжки. Тим часом її чоловік, ставши батьком, не змінився ані на макове зерно. Тим то на обрії щасливого досі подружнього життя зарисувалась певна небезпека, бо забракло гармонії, а в таких випадках „одур голову бере".

Загурський почав розглядатись довкола себе, і наше оповідання наповнилося б великою кількістю дійових осіб, якби ми мали нахил до описування любовних авантюр і знали наймення тих, що на них спинялося хтиве око Загурського, бо виявилося, що він не визначався статечністю вдачі і аж ніяк не був станівким у своїх уподобаннях. Мав нахили многошлюбних сотворінь і довго на одному місці не попасав. Про це незабавки дізналася жінка і намагалася присоромити та нарозумити його. Але успіху не мала. І обмежилася тим, що від часу до часу робила йому сцени і називала його не Казимиром, а Сказимиром, не знаючи, що обидва наймення мають однакове значення: чи кази, чи скази, то все одно.

Прихід на світ ще одної дитини не змінив нічого, навкір жінчиним сподіванкам. Тільки трохи пізніше, коли ця пара діточок підросла, батько їх зробився обережнішим і старався свої любовні кампанії переводити непомітно, і навчився робити це так спритно, що можна було подумати, що нарешті його неспокійна душа стала на мірі і кров відшуміла. На жаль, не відшуміла.

На перешкоді цьому стала одна вдовиця, що несподівано об'явилася в Смілі. Називали її Сонею, або частіше Зонею. Ходила вся в чорному і була дуже скромна на виду. Пізніше виявилося, що це була одна з героїнь многогрішних новель Мопассана. Чи була це справді вдовиця, чи щось інше, інформацій бракує.

Зоня мала свою філософію щодо померших душ. Вона казала:

— Так Бог дав, що мій коханий чоловік передчасно помер і осиротив мене. Тужити за ним, значило б іти проти волі Божої, а це — великий гріх. Треба тільки молитися за спасіння його душі.

І Зоня не тужила. Чи молилася, то тяжко сказати, бо молитва — вельми інтимна річ. Тільки самовидці казали, що в кожному разі на якісь довгі молитви не мала часу, бо раз-у-раз увивався хтось коло неї і заважав молитися. Крім того, щосуботи Зоня справляла вечерниці. Це були забави зовсім приватного характеру. На них ходила тільки солідна публіка, здебільшого старі парубки. Молодші козаки не підходили своїм віком, а крім того боялися неслави серед дівчат. На вечерницях зобов'язував певний етикет, а також убрання: смужковані штани, біла камізелька „піке" з барокковими розводами, фрак, краватка з метеликом і ляковані черевики. Ці речі справив собі і Загурський, але тримав їх поза домом, у сторожа при спальнях для приїжджих поїздових бриґад, щоб жінка не сердилася і не каламутила хатнього спокою непотрібними сварками.

На вечерницях грала своя музика. Цю роботу звичайно робила гітара котрогось із гостей, або й проста балабайка. І кожний музикант, за давнім Бояновим прикладом, сам собі приспівував, а хто вмів, то й окселентував. Під час такої музики цей чи той гість підходив до господині, етикетно вклонявся і просив до танцю. Зоня ніколи й нікому не давала гарбуза, бо дуже любила танечне мистецтво, де почувала себе, як сама Терпсихора і де мала нагоду показати свої кращі лінії. Найбільше любила модний той вальс „На сопках Манджурії":

„Плачет атец,
Плачет жена маладая,
Плачет вся Русь, как адін
человек,
Злую судьбу прокліная."

Ці слова підхоплювали за гітаристом усі гості, і сальон удовиці Зоні наповнювався сумною лірикою тенорів, баритонів, баса і басюр - октав. А сама танечниця додавала до того своє ніжне „тра-ля, ля-ля, тра-ля-ля".

НАШИМИ ЩЕДРИМИ ПОЖЕРТВАМИ ЗБУДУЙМО У ВАШИНГТОНІ ПАМ'ЯТНИК, ДОСТОЙНИЙ ВЕЛИКОГО ШЕВЧЕНКА, УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ І АМЕРИКАНСЬКОЇ СТОЛИЦІ!



Українці Аллентавну та околиці відзначили сторіччя Шевченка величавим здвигом народу

Аллентавн, Па. — В останню неділю, 4-го червня, ц. р. тут відбулася в залі міської Симфонічної Оркестри величава академія в сторіччя смерти Тараса Шевченка. Велика заля із двома поверхами льож була виповнена по береги. Коло півтори тисячі людей з близької і дальшої околиці взяли участь у цьому, як місцеві знавці думають, небувалому досі здвизі українців Аллентавну й сусідніх громад. Великий успіх цього дуже дбайливо підготованого свята принесла взірцева співпраця громадянства із Церквами обох віровизнань, парохи яких закликали своїх парохіян взяти масову участь в пошануванні пам'яті та заслуг найбільшого поміж українцями всіх часів, першого українського громадянина, як назвав Шевченка адв. Василь Рибак, промовець англійською мовою. На програму свята складалися виступи чоловічого мішаного й дитячого хорів, разом яких 150 осіб, під фаховою орудою Володимира Двораківського, сольоспів Надії Двораківської, деклямації Ольги Юричко, Тараса Чубенка і Любомира Юричка та промови згаданого адв. В. Рибака англійською й д-р Ярослава Падоха українською мовами. Відкрив свято вступною промовою в обох мовах голова святкового комітету, заслужений місцевий громадянин, Іван Заворський. Акомпаніювали д-р Степан Блащак, Мардж Кочеман і Йоанна Мазур. Дві почесні льожі були виповнені передовсім священиками обох віровизнань, які взяли участь у Шевченківськім святі разом із своїми громадами. Свято почали співом американського гимну й „Як умру" й закінчено гимном українським. Дякуючи всім приявним та виконавцям програми свята, п. І. Заворський особливо підкреслив заслугу хористів під проводом їх диригента В. Двораківського, які протягом чотирьох місяців, три-чотири рази тижнево прибували на проби часто з далекої віддалі. Немає сумніву, що недільна національна манифестація на довгий час залишиться в пам'яті місцевої громади і оживить її громадське життя.

Н. Н.

Українська Мистецька Студія у Филаделфії

Українська Мистецька Студія у Филаделфії проводить свою навчально - культурну працю вже 10-ий рік під управою акад. маляра Петра Мегика, кол. професора малярства у Варшаві. Як допоміжний громадський чинник, співдіє Студією Патронат.

У останні Зелені Свята відбулися чергові Загальні Збори Патронату, на яких обрано нову управу в особах: Олександер Зелінський, голова, письменниця Марія Струтинська, містоголова, д-р Роман Кос, секретар, Яків Гомзяк, скарбник, інж. Богдан Лучаковський, референт пропаганди.

До Ревізійної Комісії увійшли: д-р Володимир Рудницький, драматична артистка Евдокія Дичко - Блаваcька, дир. Іван Струк.

У біжучому місяці червні Студія матиме ряд імпрез. Після посвячення власного будинку, буде влаштована виставка малярських праць Шевченка у репродукціях, заново виставка найновіших праць маляра Кричевського з Парижу, і вреші щорічна виставка - показ шкільних праць студентів Студії, за останній Шкільний рік.

Н. Л. ч

Український Музичний Інститут в НЮ ЙОРКУ

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ влаштовує

ТРИ РІЧНІ ВИСТУПИ УЧНІВ УМІ

В СУБОТУ, 10-го ЧЕРВНЯ 1961 р.: в год. 7:00 вечора УЧНІ НИЖЧИХ, СЕРЕДНІХ та ВИЩИХ КУРСІВ.

В НЕДІЛЮ, 11-го ЧЕРВНЯ 1961 р.: в год. 3:00 по полудні УЧНІ І, II і III РОКІВ НИЖЧОГО КУРСУ.

В НЕДІЛЮ, 11-го ЧЕРВНЯ 1961 р.: в год. 7:00 вечора УЧНІ СЕРЕДНІХ і ВИЩИХ КУРСІВ.

ВСТУП НА ЗАЛЮ ЗА ПРОГРАМКАМИ.

КРУЖОК ПРИЯТЕЛІВ ПЛАСТУ та КОМІТЕТ ПРИДБАННЯ ПЛАСТОВОГО ДОМУ

запрошують Громадянство м. Нюарку й Околиці — на —

ВЕСНЯНИЙ ФЕСТИН

що відбудеться

в неділю, 11-го червня 1961 р.

на площі Birchwood Grove, при North Jefferson Road, WHIPPANY, N. J.

ПОЧАТОК: год. 11:00 перед полуднем

Запланована Полева Служба Божа відбудеться в год. 10:00 рано, в церкві св. Івана Хрестителя у Виппані.

В програмі: СПОРТОВІ ЗМАГАННЯ — ВИСТУПИ ПЛАСТУ, ФЕСТИНОВІ ЗАБАВИ.

— Пластова оркестра: ТЕМПО. — ДОБІРНИЙ ТА СМАЧНИЙ БУФЕТ У ЗАРЯДІ ПАНЬ із ПЛАСТ-ПРИЯТУ.

Доїзд: дорога ч. 10 до Whippany, N. J., біля української кат. церкви скрутити направо й їхати ½ милі по N. Jefferson Road.

У випадку непогоди фестин відбудеться на цій же площі в критому павільйоні.

Шкільна дітвора включається в акцію збірки фондів на пам'ятник Шевченкові

Джерзі Сіті. — Багато великих і творчих ідей для організації і розвитку Американської України вийшло з цього міста, включно із думкою створення Українського Народного Союзу, що її підвигнула „Свобода" 68 років тому. Цю ініціятивну традицію зберегла місцева громада у відповідній мірі і сьогодні. Останнім доказом цього може послужити факт, що місцева Рідна Школа під проводом її директора проф. Мухина та учительського складу перша зорганізовано включила шкільну дітвору в збірку фондів на пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вашингтоні, зібравши на ту ціль $41.55. Школа нараховує 115 учнів і їх пожертви на будову пам'ятника виносили від 5 центів до 5 долярів. Найбільшу пожертву в сумі п'ять долярів склала учениця третьої кляси Броня Пилипчак, донька власників м'ясарні „Европа" Михайла і Павлини Пилипчаків, що й самі пожертвували на ту ціль $50. Також збірка в громаді з успіхом продовжується, бо принесла досі — $2.391, хоч громада має багато інших наглих потреб, включно з будовою нової школи. Із більших пожертв склали: інж. Ярослав Ковалишин і Братство св. Івана Хрестителя, 270-ий Відділ УНСоюзу, довголітнім секретарем якого є відомий діяч - піонер М. Баран, по $100, а по $50, крізь згаданих уже Пилипчаків, склали: д-р Роман Дзядів, та Н. Н., що з різних міркувань волить не подавати свого прізвища. По $25 склали: 170-ий Відділ УНС (секретар п. Іван Грабар), 71-ий Відділ Союзу Українок, Відд. УККА, інж. Богдан Турко, Петро й Емілія Вох, Іван Ковальчик, Петро Ващинський, Іван Микитюк; по $20 склали: Антін Малоца, Вячеслав Цетенко та Михайло Вітер, а по $15 пожертвували Богдан Певний та Микола Кашуба, а „Перемишляки", замість квітів на могилу сл. п. Яр. Красника, склали $47. Перша пожертва на будову пам'ятника в сумі $10. вплинула ще перед формальним започаткуванням збірки від Жіночого Демократичного Клюбу. Збіркою займається окремий Комітет Пам'ятника Т. Шевченкові, що його очолює п. В. Білик, обраний опісля також на голову Відділу УККомітету. Збірка продовжується.

$500 НА ПАМ'ЯТНИК ШЕВЧЕНКОВІ ВІД РАДІО-ПРОГРАМИ М. КОМІЧАКА

Ню Йорк. — З Комітету Пам'ятника Шевченкові інформують, що відомий наш громадянин - діяч в Питтсбургу інж. Михайло Комічак, що має власну радіопрограму, переслав зібраних в рамках тієї програми $500, на будову пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні. Між жертводавцями є два Відділи УНСоюзу: Відділ 96-ий в Питтсбургу, що пожертвував $50, та Відділ 120-ий в Аліквіпі, що пожертвував $25, замість квітів на могилу сл. п. Дмитра Галичина, гол. предсідника УНС.

З діяльности Об'єднання Прихильників УНР в Америці

Управа Об'єднання Прихильників Української Народньої Республіки в ЗДА, здійснюючи ухвали Делегатського З'їзду, що відбувся в м. р., свою діяльність спрямовує на скріплення організацій і зв'язків з місцевими Т-ствами Прихильників УНР, на поширення ідей Української Народньої Республіки та на всебічну підтримку Державного Центру УНР, як єдино-правочинного репрезентанта Української Державности на чужині.

Зв'язки з місцевими Т-ствами провадяться переважно в листовній формі, в мин. р. Управа вислала понад 750 ділових листів. Представники Головної Управи в мин. р. відвідали ряд місцевих Товариств в Балтиморі, Нюарку, Клівленді, Трентоні та ін.

Управа Об'єднання вживає організаційних заходів до поширення мережі й заснування нових Т-ств в місцевостях поселення українців в Америці, де їх нема.

В своїй праці Об'єднання підтримує постійний діловий зв'язок з центральними українськими демократичними організаціями, демократичною пресою, подаючи час від часу статті, дописи, заклики до громадянства.

Виконуючи накреслені пляни в другому півріччі м. р., Управа видала інформаційний бюлетень, в якому в окремих статтях подано ряд конкретних порад місцевим Т-ствам. В тому ж бюлетені вміщено інтерв'ю з президентом Української Народньої Республіки в екзилі д-ром С. Витвицьким.

З метою популяризації національного податку „22 Січня", відповідно до рекомендацій фінансового ресорту В О УНРади, Управа Об'єднання вирішила оголошувати в пресі поіменні списки всіх платників національного податку, як і жертводавців на фонд Державного Центру УНР, про що повідомила Управи всіх Т-ств і уповажнених Головн. Управи.

В останньому часі помітне пожвавлення роботи і в місцевих Т-ствах.

В липні м. р. заходами Управ Т-ств в Ню Йорку, Филаделфії й Трентоні, за участю Головн. Управи Об'єднання, влаштовано великий пікнік, що відбувся в „Українськом Селі" (Вавнд-Брук), прибуток від якого передано до фонду Державного Центру УНР. В грудні Управа в Ню Йорку організувала на цю тему прилюдну доповідь, яку виголосив інж. К. Туркало. Управи Т-ств у Филаделфії і Ню Йорку видали друком патріотичні звернення до українського громадянства, у яких закликається українське громадянство до виконання національного обов'язку та не легковажити справою сплати національного податку.

З закінченням календарного 1960-го року, чимало Управ Т-ств підготовилися до звітування за м. р. перед загальними зборами членства.

Загальні збори вже відбулися в Шикаґо, Нюарку, Филаделфії і Ню Йорку.

Незалежно від заходів Головної Управи пожвавлено роботи місцевих Т-ств на терені ЗДА, внаслідок відвідин окремих осередків в минулому році, головою ВО УНРади М. Лівицького.

Ів. Гай.

О.У.А. „Самопоміч", Відділ в Нюарку

В суботу, дня 10-го червня 1961 р. в год. 7:00 вечором

в малій залі „ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ" в Нюарку

ДОПОВІДЬ д-ра Б. Романенчука

на тему:

„НАЦІОНАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ І РОЛЯ БАТЬКІВ".

Зацікавлених РОДИЧІВ та МОЛОДЬ запрошуємо.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ. УПРАВА

В Піттсфілді і в Елизабеті відбувся похорон о. Іллі Гаврилишина

У четвер 1-го червня ц. р. в Піттсфілді, Масс. відбулися похоронні відправи по бл. п. о. Іллі Гаврилишинові, місцевому греко - католицькому парохові, колишньому старшині УГА, крилошанинові львівської митрополії та парохові Стрия. Похоронні обряди провів Владика із Стемфорду Кир Амвросій Сенишин в співслуженні оо. декана Баландюка й Середовича та оо. д-ра Монастирського, Волошина, Дереша, Смика, Маселка, д-ра Ковалика й інших. Між священиками були також численні латинські священики. Проповідь виголосив о. Дереш українською й о. д-р Ковалик англійською мовами. Після похоронних відправ місцева громада влаштувала учасникам прийняття. На другий день, в п'ятницю 2-го червня, тіло о. Гаврилишина перевезено на цвинтар в Елизабеті, де похоронні відправи перевели місцевий парох о. Боднар враз із приятелем Покійного о. Притуляком з Пассейку та представником оо. Василіян з Ню Йорку в особі о. Іваника. Прощали Покійного над гробом о. Боднар від парохіян Елизабету, де о. Гаврилишин якийсь час душпастирював, від українських вояків д-р І. Козак, від оо. Василіян о. М. Іваник і від колишніх стрийських парохіян д-р Ярослав Падох.

Проф. О. Оглоблин говорив у Ню Йорку про стан української історіографії в УССР

Ню Йорк. — В рямцях пленарної конференції Української Вільної Академії Наук у ЗДА відбулася тут в неділю дня 4-го червня ц. р. в залі Українського Інституту доповідь відомого українського історика проф. Олександра Оглоблина на тему „Сучасна українська історіографія". У своїй доповіді проф. Оглоблин дав оцінку сучасних історичних праць українських істориків не тільки у вільному світі, але теж тих, що перебувають під совєтським режимом в Україні і не можуть висловити вільно своєї думки і поглядів. Подаючи характеристику історичних праць в УССР, проф. Оглоблин підкреслив, що всі вони підпорядковані новій схемі „руської історії", яка була накинута 1954-го року історичній науці директивами КПСС для противаги історичній концепції М. Грушевського Далі доповідач зупинився на трагічному становищі українських істориків в УССР, які зобов'язані працювати в рямцях встановленої компартією схеми і висловив надію, що не зважаючи на всі трудноші й обмеження в наукових дослідах українська історична наука нагромаджує багатий історичний матеріял, який в час відродження української державности зможе бути відповідно використаний. Наприкінці своєї доповіді проф. Оглоблин підкреслив, що важкий стан української науки під Совєтами покладає тим більші завдання на українських істориків у вільному світі, які повинні не тільки давати нові й оригінальні праці, але й виявляти всі помилки та перекручення підсовєтської історичної науки. Доповідь проф. Оглоблина притягнула багато слухачів, особливо ж з-поміж молоді і після неї відбулася жива й широка дискусія.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКР. НАРОДНОГО СОЮЗА

НАСТОЯТЕЛЬ І ПАРАФІЯЛЬНА РАДА

Святотроїцької Парафії Української Автокефальної Православної Церкви в Екзилі, в м. Ню Йорку, діляться сумною вісткою,

що несподівано, в суботу, 3-го червня ц. р. відійшов у Вічність

✝

інж. ОЛЕКСА ТЕРЕБУС

ревний і заслужений парафіянин і оборонець Віри Православної.

ПОХОРОН — відбудеться в СЕРЕДУ, 7-го ЧЕРВНЯ 1961 р., в год. 9:00 ранку, з храму св. Володимира, при 334 Іст 14-та вул. в Ню Йорку. У вівторок 6-го червня 1961 р. в год. 7:00 вечора в похоронному заведенні Петра Яреми, буде відправлена ПАНАХИДА соборним Чином. Похоронний похід поїде на цвинтар Вудлавн, біля Йонкерсу.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

НАСТОЯТЕЛЬ І ПАРАФІЯЛЬНА РАДА

ПОДЯКА

Після важкої втрати Найдорожчого Мужа і Батька, складаємо цією дорогою подяку всім Приятелям та Знайомим, що взяли участь в похоронних обрядах

інж. АНДРІЯ ПАЛІЯ

який відійшов від нас в дні 10-го травня 1961 року.

В першу чергу висловлюємо найщирішу подяку Вел. о. д-рові Липському, о. Байсові, о. Свірському, о. Хоминові, о. д-рові Федорові, о. Хабурському, о. Жулкевичові і о. Ціпрові за участь в Панахиді та Похоронах. Зокрема дякуємо Вельмиш о. Байсові за старання зорганізування похоронних обрядів і о. Хоминові за прощальну промову в церкві.

Щиро дякуємо Вп. п. Мазуркам з Едмонтону за опіку над Покійним в останніх днях Його життя. Вп. п. Дувалам за поміч в Похоронах та піддержку в наших найтяжчих хвилинах. Вп. п. Загробельним за сусідську опіку над нами.

Найщирішу подяку складаємо за прощальні промови на цвинтарі Вп. п. проф. Зеленому, Вп. п. генералові Кузьмінському, та Вп. п. інж. Хроноватові.

Українському Відділові Канадійського Легіону щира подяка за віддання останньої прислуги Покійному, як також легіоновому сурмачеві за віддання останнього салюту.

Дякуємо д-рові М. Сніговичеві з Едмонтону за сердечну лікарську опіку над Покійним.

Щира подяка за вінки і квіти Організаціям: „Маслосоюзникам", „Науковому Товариству ім. Шевченка в Канаді", „Українському Технічному Товариству", Відділ в Торонті, „Братству Дивізійників", „Українському Відділові Канадійського Легіону" як також кол. Кооператорам в Едмонтоні, Членам кол. Сокола-Батька, нашим „Односельчанам" та численним Знайомим за квіти і особисті та писемні вислови співчуття.

АННА — дружина
ЛІДА — донька

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ВІД РЕДАКЦІЇ: „Свобода", з уваги на обслугу великої кількости наших громад і читачів та на обмежений об'єм, має постійні трудноші в своєчасному використовуванні дописів та вісток з життя наших громад, зокрема під час різних сезонів збільшеної громадської активности. Тим то в цих сезонах вона має постійні залеглости, що ані не сприяє нашому розвиткові, ані не виконує тієї служби, якої читачі можуть від газети очікувати. Не маючи можливости збільшити с об'єму газети, що вимагало б рівночасного збільшення штабу працівників та нових великих видатків, Редакція постановила вийти з цієї ситуації компромісово: подавати коротку хроніку на підставі дописів і вісток негайно, вміру того, як вони приходять, і друкувати самі дописи звичайним порядком по черзі та вміру місця. Така швидко подавана коротка хроніка з життя громад буде рівночасно потвердженням, що Редакція одержала допис та що цей допис буде у свій час надрукований.

● Шевченківське свято Рідної Школи відбулося в Ню Гейвені, Конн., в неділю, дня 19-го березня ц. р., влаштоване Батьківським Комітетом для учнів, батьків і членства Рідної Школи. З доповідями виступили проф. О. Дачкевич і п-на Рома Гіна. Звідомлення з свята буде надруковане в одному з чергових чисел „Свободи".

● Перший концерт на пошану Шевченка в історії стейту Монтана відбувся в Грейт Фоллс, Монт., заходом нечисленної української громади. Під час концерту, що пройшов з відповідними доповідями і програмою, прочитано привітальну телеграму для українців Монтани від сенатора Майка Менсфілда. Ширший допис про цей концерт буде надрукований згодом.

● Пам'ять Кобзаря вшанували українці Аргентини рядом імпрез, зокрема урочистою Академією, що відбулася заходом об'єднаних українських організацій під проводом Української Центральної Репрезентації дня 14-го травня ц. р. в одній із репрезентативних театральних заль Буенос Айресу. Із промовами на цій академії виступили голова УЦР д-р В. Іваницький та професор Католицького Університету д-р А. Батістесса. Доповідь виголосив проф. Євген Онацький. Докладне звідомлення про цю академію з Аргентини, надіслане М. Бурчаком, буде надруковане згодом.

● Українська Громада Амстердаму, Н. Й., вшанувала пам'ять Шевченка у сторіччя його смерти концертом в дні 21 травня із промовами голови Шевченківського комітету Веч. о. Лева Ліщинського, та посадника міста Франка Мартуселло і доповідями Тетяни Чучман та інж. Тимотея Лаби. Допис про концерт буде надрукований в одному з чергових чисел „Свободи".

● Для вшанування 25-ліття священства Преосв. Кир Йосифа Шмондюка, адміністратора Филаделфійської Митрополії, і духовного управителя Жіночої

Просвіти ім. Митр. А. Шептицького у Филаделфії, згадане товариство влаштувало в суботу, дня 20 травня урочистий концерт із скромною, але гарною мистецькою програмою. Звідомлення з концерту буде поміщене незабаром.

● VII Звичайні Загальні Збори Наукового Товариства ім. Шевченка в Канаді відбудуться в неділю, дня 11-го червня ц. р., в год. 2-ій по пол., в залі „Дому Просвіти" при 140 Бетирст у Торонті. У програмі зборів звіти уступаючої управи, вибір нової управи та зміна статуту.

● Осередок СУМА, ім. полк. Е. Коновальця в Йонгставн, Огайо, влаштував в неділю, 28 травня ц. р. Свято Героїв при участі свого чоловічого хору „Трембіта", Мандолінової Оркестри Юного СУМА, та Жіночої Секції. Вступне слово виголосив голова Осередку п. Микола Ленник і Святом проводив культ.-осв. референт Осередку п. Микола Чепак. Головну доповідь мав проф. Юрій Ліпчевський з Клівленд, Огайо. Хором і оркестрою диригував мгр. Мирон Жмуркевич. Були також деклямації. Відповідний образ для декорації сцени намалювала Сумівка Марійка Чепак, яка також диригувала дівочим хором Юного СУМА з акомпанементом мандолін.

● Восьма виставка Об'єднання Мистців Українців в Америці, відбудеться в нюйоркському Л. М. Клюбі, буде відкрита в суботу 10 червня увечері і в неділю 11 червня упродовж дня. На виставці є твори зв'язані з річницею Шевченка, як теж монументальне погруддя Гетьмана Мазепи, роботи С. Литвиненка, призначене для установлення на Союзівці.

● Андрійко Шуль виступатиме на 26-му Концерті Молодих Музик, що відбудеться в суботу 10 червня в Тавн Голл в Ню Йорку. Гратиме Шопена.

● Віце - президент Линдон Б. Джонсон, промовляючи до випускників колоджу для німих закликав їх голоситися до Корпусу Миру, щоб в чужих країнах навчати таких самих нещасливих німих, які можуть порозуміватися тільки умовленими знаками. Віце-президент порозумівався за допомогою перекладача, який знаками „перекладав" його промову німим випускникам.

Український Літературно-Мистецький Клюб Ню Йорк

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю, дня 9-го червня ц. р., в приміщенні Клюбу відбудеться обговорення Восьмої Виставки Об'єднання Мистців Українців в Америці, яка саме тепер відбувається в ЛМКлюбі. В обговоренні братимуть участь — проф. Любомир Кузьма та проф. Антін Малюца. Початок о год. 8-ій вечора.

ПЛАСТОВІ ТАБОРИ

— ПОПРАВКА —

Зголошення на табір в „БОБРІВЦІ" треба слати на адресу: R. SOBOL — 73 Newbury Street, Hartford, Conn., а не як було подано, на адресу пл. сен. Бойчука.

УКРАЇНСЬКИЙ ЖІНОЧИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ КЛЮБ в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.

влаштовує

в „ДНІ БАТЬКА" — в НЕДІЛЮ, 18-го ЧЕРВНЯ 1961 року

АВТОБУСОВУ ПРОГУЛЯНКУ на Союзівку

вакаційну оселю УНСоюзу в Кергонксон, Н. Й.

Автобус вирушатиме в дорогу з-під „Свободи", 81-83 Гренд Ст., Джерзі Сіті, в год. 6:30 рано та з УНДому, при Фліт і Окленд вул. в Джерзі Сіті, в год. 7:00 рано.

Квитки просимо замовляти телеф. — OLdfield 3-7683

Ціна квитка: $3.00.

Найкращий подарунок

на УРОДИНИ
на ІМЕНИНИ
— ЦЕ —

ШЕВЧЕНКОВІ ДУМИ І ПІСНІ
SHEVCHENKO'S THOUGHTS AND LYRICS

ДВОМОВНЕ ВИДАННЯ:

поезії в українському оригіналі на парнистих сторонах, а на непарнистих — в англійському перекладі. Гарний формат, на доброму папері, сторін — 111.

ЦІНА: в твердій оправі — дол. 1.50
в м'якій оправі — дол. 1.00

Замовлення слати:
SVOBODA
P. O. Box 346 — Jersey City, N. J.

Організації УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ — НЕДІЛЯ, 25-го ЧЕРВНЯ 1961 р. — ТОРОНТО, площа C. N. EXHIBITION

XII-та ЗУСТРІЧ-ЗДВИГ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ І АМЕРИКИ

НАЦІОНАЛЬНА МАНІФЕСТАЦІЯ У СТОРІЧЧЯ СМЕРТИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА і ДВАДЦЯТИРІЧЧЯ АКТУ 30-го ЧЕРВНЯ 1941 РОКУ.

Вперше в Торонті — „КАВКАЗ" С. Людкевича, з участю хорів і симфонічної оркестри!

Наш безсмертний Гриць на екрані

З оголошень в нашій пресі та з афішів, що були виложені в українських торговельних підприємствах довідалися жителі Филаделфії про те, що в неділю, 2 квітня ц.р. буде висвітлений фільм п.з. „Маруся" у великій залі Горожанського Клюбу при Френклін вул. у трьох сеансах.

Я не зараховую себе до кіноманів, але час до часу ходжу до кіна. Ідучи на фільм „Маруся", питав я себе, яким вийду з цього фільму, вдоволеним, чи невдоволеним. І мушу признатися, що йшов я на фільм з цікавости та з заспокоєння сумління тим, що піддержав рідне кінове підприємство.

Тепер хочу поділитися з ширшим загалом своїми враженнями під час сеансу. На мою гадку фільм добре виконаний. Поодинокі кадри захоплюють, як от гагілки, народні танки, вечерниці, коляда, сінокоси чи прання білля над ставочком, не говорячи вже про прекрасні хорові продукції. Не затерте, глибоке враження робить на глядача вид нашого прекрасного „передколгоспного" села з його церквою, колодязем посеред села та чудовою природою в кожній порі року. Типова хатня обстановка переносить вас в той тисячелітній своєрідний побут українського селянина-хазяїна. Чудові народні строї доповнюють цілість.

Про саму фабулу не приходиться багато говорити, бо люди зі старшої та середньої нашої генерації мали нагоду бачити по декілька разів на різних сценах драму „Ой не ходи Грицю," що все і всюди втішалася великою фреквенцією, була здебільша добре ставлена, бо виставляли її не брались драматичні гуртки, що не чулися на силах. Та кількорізь с нагода видіти цю драму на сцені, все хочеться бачити „безсмертного Гриця". Тим цікавіше видіти цей фільм. В цьому фільмі показане життя українського села в буденъ та свято, його радісні картини та сумні, його позитивні типи та негативні, його стару генерацію — батьків, молодь та дітвору, фрагмент чумацького побуту чи сільського судівництва. Чергування цих всіх картин таке реалістично-переконливе, що вам здається, що ви в українському селі.

Щодо гри артистів, вона, на мою гадку, добра, вирівнана, природна. Дехто може мати свої застереження щодо окремих типів, підчеркнення їхньої духовости та рисів характеру, та це річ погляду та смаку. Так сама Маруся як і її подруги — це вірні типи нашого дівоцтва. Гриць, Потап чи Дмитро — це чітко вирізьблені типажі нашого здорового під кожним оглядом сільського парубоцтва. Знаменито відданий тип Хоми. Прекрасно змальовані та делікатно витримані всі його інтриги доводять до того, що моментами глядач має для нього та його затій гейби вибачливість, а навіть майже співчуття. Сцена у ворожки віделонює переконливо таємницю фатальної помилки, що її несвідомо та навіть в добрій вірі допустилася Маруся як знаряддя в руках Хоми.

Можна сміло сказати, що ціла постановка фільму добре продумана та відбиває справжнє життя нашого села.

На мою гадку фільм вповні конструктивний та заслуговує на масову фреквенцію нашого громадянства.

Корпорація „Укрфільм", що випродукувала цей фільм, має напевно пляни продукції чергових українських фільмів та повинна на ту ціль дістати піддержку нашого широкого загалу, щоби могла якслід вив'язатися з взятого на себе почесного обов'язку також за допомогою фільму голосити світові українську правду, показувати своїм та чужим справжню українську людину, українську землю з її красою, багатством та тисячелітньою культурою. Коли можемо видавати майже щотижня гроші на не раз нікудишні фільми, не минаймо нагоди піти на висвітлення свого українського фільму. Пам'ятаймо про те, що гурток фанатиків, випробованих діячів на полі українського мистецтва вкладає в це діло всю свою снагу, весь свій час труд та відданість, не жалючи вже про гроші, а ми за користування вислідами їхньої праці маємо лишень потрудитися піти на сеанс, платячи дуже мало, порівнюючи з насолодою, що її переживаємо на сеансах.

Не відносімся з безпідставним упередженням до українських фільмів та не вимагаймо від них забагато, але своєю фреквенцією на сеансах даймо корпорації грошові засоби, щоб вона могла чергові свої фільми поліпшувати.

М. Деманчук

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE

Пошукується
КУХАРКИ і ПОМІЧНИЦІ
до кухні
ДО ПЕНСИОНАТУ В ГОРАХ.
Платня після умови.
Телефонувати Ню Йорк:
GR 3-6696

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE

LATHE HAND ENGINE
Цілковитий досвід.
Самостійна праця.
SUPREME
EV 8-3738
Mr. Bienstock

HOUSES for SALE

АСТОРІЯ, Л. Ай.
4-род., мур. ДІМ,
всі 4-кімнатні апартаменти, город, ол. опал, викінчений бейзмент. Ціна — $22,100.
LOEB HOLDING CORP.
22-40 — 31st Street. L. I. City
(at foot of Ditmar's Station)
AS 8-9200

REAL ESTATE
FOR SALE

ULSTER HEIGHTS, N. Y.
75 акрів ЗЕМЛІ
на фарми, бонгала, апартаменти, приватне озеро, касино, — продається із втратою. Телефонувати по год. 7:00 вечора:
PResident 3-6077

З кінокамерою по Австралії

В залі Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку відбувся надзвичайний цікавий вечір — зустріч з українським кінопрацівником Ярославом Кулиничем з Австралії. Після представлення молодого й енергійного п. Кулинича, понад 50 присутних, неприсутні можуть справді пошкодувати, — з зацікавленням дивилися на довгометровий кольоровий і звуковий фільм його продукції „З камерою по Австралії". З перших же кадрів цього добре знятого і дбайливо змонтованого документального фільму ми перенеслися за тисячі миль в обпалену сонцем країну, де знайшли собі захист і спокійну працю понад 20 тисяч українців.

Напівстепові красвиди, сучасні „буші", мальовничі міста і порти, барвисті птахи і стривожені людиною кенгурі; отари овець, що пливуть, неначе ріки, боротьба людини і тварини за воду; спокійний відпочинок у неділю... А ось наш мистець пензля проф. Володимир Савчак за працею в далекому „буші": він малює яскраві австралійські красвиди з таким відчуттям, що про це вже не раз писала австралійська преса.

Завдяки проф. В. Савчакові, оператор фільму Я. Кулинич зміг зафільмувати відомого й поза межами Австралії видатного маляра з місцевих чорних аборигенів Алберта Намаджіру, а також кілька його творів. Мужнє, розумне обличчя, втомлені очі... Намаджіра незадовго після цього останнього фільмування помер. Ніхто не мав права його фільмувати впродовж останніх років. Тим цінніші кадри.

Літаком, потягом, потім автом, просувається вперед кінооператор і з ним глядачі фільму. В глибині країни — ледь-ледь цивілізовані мешканці „бушів", аборигени. Їх похоронні ритуали, пісні й танці чимось нагадують Африку. На цей фільм можна дивитися кілька разів.

В кінці вечора — безліч запитань до п. Я. Кулинича, з відповідей якого ми довідалися багато цікавого про життя українців в Австралії. **Л. П.**

КОЛИСЬ ОДИН З ПЕРШИХ — ТЕПЕР ОДИН З МАСИ

Одному з віденських фотографів пощастило „схопити" між зібраними на вулицях міста масами людьми, що приглядались переїздові президента Кеннеді і совєтського диктатора Хрущова, одного з тих, що колись сам був одним з „найважніших" в совєтській диктатурі, бувшого міністра закордонних справ Вячеслава Молотова (в капелюсі й окулярах). Молотов програв у боротьбі з Хрущовим і тепер займає такий цілком другорядний пост в совєтській амбасаді у Відні, що його й не помічають.

Закінчення курсів українознавства в Саскачеванському університеті

Академічний рік 1960-61 недавно закінчився і разом із ним закінчилися курси української мови. Кредитова і некредитова курси української мови й літератури відбуваються в Саскачеванському університеті від 1945 року. Українська мова стоїть нарівні з іншими модерними і клясичними мовами, і студенти, що беруть її, отримують такі самі кредити, як з інших предметів.

У цьому шкільному році початковий курс української мови мав 23 студентів. На другому курсі було 52 студенти, а на третьому, присвяченому творчості Тараса Шевченка, 22 студентів. Початковий курс української мови й літератури, ведений відділом позаочних студій (кореспонденційно) Саскачеванськ и м університетом, начислював 54 студентів. Треба додати, що такий позаочний курс ведеться вже третій рік і числиться нарівні з іншими університетськими курсами. Більшість студентів, що беруть цей курс, це мешканці провінції Саскачеван, але на нього записуються також студенти з інших провінцій, напр. цього року цей курс брали 3 студенти з Алберти, одна студентка з Манітоби й одна аж з Ню Йорку. Позаочний курс української мови в Саскачеванському університеті, це мабуть один такий курс на американському континенті, що дає повні університетські кредити з цього предмету. У літній школі 1960 року початковий курс української мови закінчили 33 студенти, другий курс 20 студентів, а третій, присвячений творчості Івана Франка, 15 студентів. Разом з вільними слухачами число студентів на всіх українських курсах під час 1960-61 року перевищувало 220.

Як і в попередніх роках, так і цього року в літній школі Саскачеванського університету будуть даватися курси української мови: початковий та вищий. На позаочні курси української мови, що починаються від вересня цього року, можна буде вписуватися вже від липня 1961 року. Курси ці призначені головно для учителів української мови в середніх школах Саскачевану.

В цьому академічному році уфундовано в Саскачеванському університеті стипендію української мови. Фундаторкою є пані Соня Ситник із Дофин і стипендія називається „Майкел Ситник Меморіял Сколаршип". Як сама назва вказує, пані Ситник присвячує цю стипендію пам'яті свого покійного чоловіка, що під час своїх студентських років перебував у Інституті ім. Петра Могили в Саскатуні. Покійний Михайло Ситник брав живу участь в українському громадському житті під час своїх років учительської праці в Манітобі. Висота стипендії, котру університет буде щорічно виплачувати з фонду зложеного панею Ситник, виносить $ 100. Стипендією цією будуть нагороджувані студенти, що з вже покінчили, з найкращим успіхом, курс української мови в університеті і будуть спеціялізуватися в українознавстві.

Щедрість пані Ситник і її національна свідомість заслуговують на признання. В часі, коли наші вороги стараються знищити українську мову, а українці у вільному світі не роблять відповідних заходів, щоб цю мову задержати в країнах свого поселення, а в деяких випадках навіть відносяться до цієї справи з байдужістю, пані Ситник є одною з перших серед нашого суспільства, що свідомо й добровільно помагає попишувати українську мову в Канаді. Стипендія пані Ситник причиниться до ще більшого зросту авторитету української мови в Саскачеванському університеті. Все вказує на те, що доки будемо мати таких людей, як пані Ситник, українська мова буде успішно розвиватися в Саскачевані, в Канаді і в Америці.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ
ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВИНҐ

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

СОЮЗОВЦІ! Ваш Відділ Українського Народного Союзу це Ваша родина, Ваша вужча громада, Ваша установа! Місячні чи річні, як і кожні інші збори Вашого Відділу вирішують важливі справи, що відносяться до Вас особисто, до Вашої родини і Вашої спільноти. Тому, Ваша участь у цих зборах мусить бути обов'язкова, бо вона є у Вашому найкращому інтересі! То ж приходіть усі на збори свого Відділу та спільно, всією громадою, подбайте про спільну кращу долю. На місячні збори обов'язково приносіть свої вкладки і вкладкові книжечки, вирівнюйте всі свої організаційні зобов'язання та вимагайте цього від інших. На річних зборах подбайте, щоб Ваш Відділ мав найкращу Управу і самі не відмовляйтесь від обов'язків урядовця, якщо Вам такі обов'язки повірять члени. На збори приходіть точно! В Українському Народному Союзі наша будучність!

У найближчому часі відбудуться збори:

П'ЯТНИЦЯ, 9-го ЧЕРВНЯ 1961:

НЮАРК, Н. Дж. — Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 371, в год. 8:00 вечора, в Січовій залі. — Ю. Баранюк, секр.

СУБОТА, 10-го ЧЕРВНЯ 1961:

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Звичайні Місячні Збори Т-ва „Мир", Відд. 324, в год. 7:00 веч. — І. Струк, секр.

ШИКАГО - ПІВДЕНЬ, Ілл. — Місячні Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла, Відд. 220, в год. 7:30 веч., в парохіяльній школі, при 4950 Полайна вулиця. — Управа.

НЕДІЛЯ, 11-го ЧЕРВНЯ 1961:

БАЛТІМОРЕ, Мд. — Місячні Збори Б-ва Пресвятої Тройці, Відд. 320, в год. 1:30 по пол., в Укр. Горож. Клюбі, 3101 O' Donnell St. — І. Малко, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні Збори С-ва Рожд. Пресв. Богородиці, Відд. 36, в год. 4:30 по пол., в церковній залі, під ч. 305 Гудсон Еве. — С. Гунька, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Збори Т-ва „Єдність", Відд. 163, в год. 12:00 впол., в Домі Горожан, при 847 N. Franklin St. — С. Филик, секр.

КЛІФТОН, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва „Українська Січ", Відд. 182, в год. 2:00 по пол., в залі укр. прав. церкви, 45-47 Hope Ave. в Пассейку, Н. Дж. — М. Філь, секр.

ДІТРОЙТ, Миш. — Піврічні Збори В-ва св. І. Хрестителя, Відд. 292, в год. 1:30 по пол., в УНДомі. — Управа.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 367, в год. 1:30 по пол., в церковній залі. — В. Попович, секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Побір членських вкладок В-ва св. Івана Хрестителя, Відд. 76, в год. 1:00 по пол. Управа просить вплачувати ч. вкладки, а головно тих, які платять річно чи піврічно. Вкладки можна вплачувати також в Українській Централі, при Вільям вул., коло школи на Аві Гілл, або в секретаря Відділу, при 145 West End Ave. в Нюарку. — Управа.

НЕДІЛЯ, 11-го ЧЕРВНЯ 1961:

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 251, в залі св. ап. Петра і Павла, при вул. 7 West, в год. 11:30 до 1:00 по пол. — П. Кореневич, секр.

ОЛІЄН, Н. Й. — Піврічні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 363, в год. 2:00 по пол., в домі при 1003 Врук вул. — Управа.

ДІТРОЙТ, Миш. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 75, в год. 1:00 по пол., в залі УНДому, при Мартін вулиці. — С. Леськів, рек. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Місячні Збори Т-ва „Любов", Відд. 45, від год. 12:00 до 1:30 по пол. — М. Сеник, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Збори Т-ва „Сокіл", Відд. 336, в год. 1:00 по пол., в Народному Домі, при W. 14th St. — Т. Кальмук, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Звичайні Місячні Збори Т-ва ім. І. Франка, Відд. 334, в год. 1:00 точно, в УНДомі, при 2253 Вест 14-ій вул. — Г. Демкович, рек. секр.

П'ЯТНИЦЯ, 16-го ЧЕРВНЯ 1961:

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 325 в Брукліні, які мали б відбутися в п'ятницю, 9-го червня ц. р. не відбудуться. Ці Збори відбудуться тиждень пізніше, тобто в п'ятницю 16-го червня, в год. 8:00 вечора. — В. Цюпа, секретар.

Український Народний Союз і „Свобода" — це твердині українців у вільному світі, які мають за собою 65-літню історію провідництва в політичних та соціяльних змаганнях нашої іміграції в Америці. Чи Ви вже стали членом 73-тисячної сім'ї та співвласником 22-мільйонового майна УНСоюзу?

Посмертні згадки

Розалія ВРЕНГЕЛЕВИЧ з дому ДЕШИВА — членка Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 388 УНСоюзу в Честері, Па., померла 23-го травня 1961 року, по довгій і тяжкій недузі. Покійна походила з села Татари, пов. Самбір, Зах. Україна. Полишила у смутку чоловіка Ілея, 2 доньки: Анну з чоловіком і Марію з чоловіком та 5 внуків. Похорон відбувся 26-го травня 1961 р., з української греко-кат. церкви Сош. Св. Духа, з опісля на цвинтар Факе Чейз, Филаделфія. — В. Ій П.!
С. Воловник, секр.

Станислав ЖОВКІВСЬКИЙ — довголітній член Б-ва св. Арх. Михаїла, Відд. 213 УНСоюзу в Байоні, Н. Дж., помер, по короткій недузі в дні 26-го травня 1961 р., на 69-му році життя. Покійний народився 1893 р. в селі Порхач, пов. Сокаль, Зах. Україна. До УНСоюзу вступив 1921 р. Полишив у смутку дружину Анну, сина Івана і невістку та 2 внуків. Похорон відбувся 29-го травня 1961 р. з похоронного заведення, при участи Родини, Членів Б-ва та Знайомих, до церкви Преч. Діви Марії. Покійного поховано на цвинтарі Holy Cross в Арлінгтоні, Н. Дж. — В. Й. П.!
А. Басараб, секр.

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550 New York City
Іван Франко
„УКРАДЕНЕ ЩАСТЯ"
драма — 3 LP. платівки в альбомі $12.50

РОЗШУКИ

Панів: Ю. МАЧУЛА, І. ІВСІВ, І. СТАНЧАК — пошукує Ілько Сах з Бразилії і просить писати до нього на адресу:
Ilko SACH
Caixa Postal 285
Ponta Grossa — Parana, Brazil

ЗНАЙОМИХ з м. КОСОВА, Західня Україна, які пошукують за мною, прошу писати на адресу:
Iwan KINAILUK
541 S-Park View Street
Los Angeles 57, California

Українська Медично - Харитативна Служба, б. Український Червоний Хрест пошукує:
Василя ЛЮТАКА — правдоподібно перебуває в Англії.
Михайла КУХАРИШИНА — правдоподібно в Канаді.
Павлину ВАСИЛЬКО — в Америці.
Степана ЯРЕМЧУКА — нар. 1927 року.
Михайла КУРИЛА — нар. 1922 року.
Николая Федоровича ХОМЕЧЕВА.
Петра ДОВГАНЯ — нар. 1912 року.
Павла ТАРАСЮКА — нар. 5. 7. 1924 року.
Христину ШНАЙДЕР — нар. в 1885 році.
Миколу СТАРОВИТА, який перебував в Реґенсбурґу.
Петра ПИЛИПЮКА.
Мґр. Івана ЯРЕМКА, який працював адвокатом в таборі в Авгсбурґу.
Хто знав би вижче пошукуваних особи, просимо подати на адресу:
Ukrainischer Medizinischer und Caritativer Dienst
Muenchen 2,
Dachauerstrasse 9/II
Germany

КНИЖКИ

ПРО НАШУ МИНУВШИНУ
дітям, юнацтву і дорослим
оповідає цікава книжка
А. ЛОТОЦЬКОГО
КНЯЖА СЛАВА
Багато ілюстрована книжка, що має 198 сторінок, коштує лише $1.00
„SVOBODA"
P. O. Box 346
JERSEY CITY 3, N. J.

Добре читання для дітей і молоді.
Сойка-Штукарка
РОМАНА ЗАВАДОВИЧА
ЦІНА $1.00
Замовляти:
SVOBODA
81-83 Grand St. (Box 346)
Jersey City 3, N. J.

Повість
ІВАНА ФРАНКА:
Для домашнього огнища
Ціна — 85 центів
Замовляти:
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ДОКІ ГУМЕННОЇ
„ВЕЛИКЕ ЦАБЕ"
що знайомить із життям давніх предків українського народу.
Понад 300 ілюстрацій.
Стор. 160.
ЦІНА $ 2.50
Замовляти:
„SVOBODA"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура
Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

VACATION - RESORTS

ВАКАЦІЇ В ГОРАХ ADIRONDAK,
над чудовим озером Lake George в „MONACO MOTEL".
Для гостей великі, модерно улаштовані кімнати з телевізорами і приват. лазничками. Кімнати з кухнею і холодільником. Приватна пляжа. Спортові гри. Ціни приступні. По інформації писати:
MONACO MOTEL — DIAMOND POINT, N. Y.
власники Н. і Т. УГЕРИ.

Доми — Інвестиції — Морґеджі
НАГОДА ДЛЯ БІЗНЕСМЕНІВ!
● QUEENS — LIQUOR-STORE — при головній вулиці, річний торг $60,000, добра екзистенція для родини. Ключ $26,000.
● BAR and RESTAURANT — GRILL (рівнож QUEENS) — тижневий оборот $700. Ключ $6,500.
● OZONE PARK, Woodhaven — недалеко української церкви, 2-род. ДІМ, 5/5 кімнат, з городом і гаражем, 1 бл. до сабвею. Ціна $18,500.
● Там же: нові 2-род., мур. ДОМИ, всі з гарним городом і гаражем. Ціна від $29,000 вгору.
● FLUSHING — мурований РАНЧ, 6 кімнат, гарний, великий город і гараж. Ціна $23,000.
● BROOKLYN — 17-род., мур. ДІМ, мешкання по 4 бакс. кімнати, річний рент $7,500. Ціна $30,000.
● 3-род., мур. ДІМ (без огрівання). Ціна $9,000.
КУПУЙТЕ ТІЛЬКИ ЧЕРЕЗ ФАХОВІ ВЮРА!
UNITED REAL ESTATE CO.
В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
170-13 Hillside Avenue — JAMAICA, N. Y.
Tel.: OL 8-6330

„СОЮЗІВКА"
ОСЕЛЯ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
в КЕРГОНКСОН, Н. Й.
приймає вписи
ДІТЕЙ — у віці від 7 до 11 років
— на —
ДИТЯЧУ ОСЕЛЮ
— яка триватиме —
для ДІВЧАТ —
від 24-го червня до 15-го липня
для ХЛОПЦІВ —
від 16-го липня до 6-го серпня.
По ближчі інформації та аплікаціями до виповнення, прошу зголошуватись на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Tel.: Kerhonkson 5641 Kerhonkson, N. Y.

Малята хочуть мати власну щадничу скритку!
„Песя вкрало мені калаталку! Я дав би все у світі за охорону збоку банку — що її мені батьки забезпечили собі тяжкими сотиками!"
ЗАБЕЗПЕЧІТЬ СВОЇ ВАРТІСНІ РЕЧІ ПРОТИ ЗЛОДІЇВ І ВОГНЮ: ВИНАЙМІТЬ СОБІ ЩАДНИЧУ СКРИТКУ!
Банкова обслуга в цілій окрузі вже понад 100 років.
HUDSON COUNTY NATIONAL BANK
Deposits Insured Up to $10,000.00 By The FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

ТАРЗАН, ч. 4657. Тарзан і ди кун проти тварюки.

Тарзан зустрінувся в невідомій частині джунглів з дивними сотворіннями. Спершу з людиною, подібною до бестії.. А пізніше з м'ясоїдом, що мав зуби, немов шаблі!

Без вагання його давніший ворог змінив плян і хоробро напав на лева...

Але тепер мавполюд прискочив до акції і спустив першу кров із спільного ворога!